

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

Заклад вищої освіти	Національний університет "Запорізька політехніка"
Освітня програма	4932 технології машинобудування
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	131 Прикладна механіка

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

04.03.2026 р.

Справа № 0008/АС-26

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 13 "Механічна інженерія" у складі:

Погребняк Андрій Володимирович – головуєчий,
Алієв Ельчин Бахтияр огли,
Гавва Олександр Миколайович,
Глушкова Діана Борисівна,
Гогоренко Олексій Анатолійович,
Дурягіна Зоя Антонівна,
Ковалевський Сергій Вадимович,
Колосов Дмитро Леонідович,
Планковський Сергій Ігорович,
Цимбал Богдан Михайлович,
Шаповал Олександр Олександрович,

за участі запрошених осіб:

Куликовський Руслан – представник ЗВО,
Тришин Павло Романович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний університет "Запорізька політехніка"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	4932
Назва ОП	технології машинобудування
Галузь знань	13 Механічна інженерія
Спеціальність	131 Прикладна механіка
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 10, Проти – 1

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ГЕР встановила, що у редакціях ОП 2024 та 2025 років формулювання спеціальної компетентності СК4 відтворено не повністю — без складової «...зокрема і в процесі викладацької діяльності», яка передбачена Стандарт вищої освіти за спеціальністю 131 «Прикладна механіка» для другого (магістерського) рівня. Водночас заклад вищої освіти надав обґрунтовані пояснення щодо причин виникнення цієї розбіжності, зазначивши, що скорочення формулювання відбулося з технічних причин під час фінального форматування документа та не було пов'язане зі зміною змісту компетентності чи концептуальних підходів до проектування освітньої програми. Надані матеріали та аргументація свідчать, що складова, пов'язана із здійсненням викладацької діяльності, фактично інтегрована в освітній процес через зміст обов'язкових освітніх компонентів, форми організації навчання, види навчальної діяльності (підготовка мінілекцій, презентації результатів, фахові дискусії, захисти робіт), а також відповідні програмні результати навчання та процедури оцінювання. Освітня програма не передбачає присвоєння професійної кваліфікації «Викладач закладу вищої освіти», що узгоджується з її інженерним профілем та цільовим призначенням. Таким чином, встановлена розбіжність має формально-редакційний характер та не підтверджує відсутності забезпечення відповідної складової компетентності в освітньому процесі. Разом з тим ГЕР рекомендує закладу забезпечити повне й дослівне відтворення формулювань компетентностей відповідно до вимог Стандарту в подальших редакціях освітньої програми з метою уникнення неоднозначностей та формальних зауважень.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Водночас під час аналізу змісту освітньої програми «Технології машинобудування» встановлено, що попри декларування у цілях навчання та предметній області можливості здійснення випускниками викладацької діяльності, освітня програма не передбачає присвоєння професійної кваліфікації та не позиціонується як така, що забезпечує підготовку за професійним стандартом Професійний стандарт «Викладач закладу вищої освіти». Заклад обґрунтовано зазначає, що зазначений професійний стандарт є обов'язковим для повної імплементації у разі присвоєння відповідної професійної кваліфікації. Освітня програма «ТМ» передбачає здобуття освітньої кваліфікації магістра за спеціальністю 131 «Прикладна механіка» та має інженерний профіль, що відповідає Стандарт вищої освіти за спеціальністю 131 «Прикладна механіка». Аналіз освітніх компонентів підтверджує наявність окремих елементів, що формують здатність до наукової комунікації, публічного представлення результатів, участі у фахових дискусіях та елементів моделювання викладацької діяльності. Разом із тим такі елементи інтегровані у фахові дисципліни та не утворюють системного, комплексного блоку психолого-педагогічної та методичної підготовки, передбаченого професійним стандартом для повного виконання всіх трудових функцій викладача закладу вищої освіти. ГЕР зазначає, що сама по собі наявність у програмі загальних або спеціальних компетентностей, дотичних до окремих

положень професійного стандарту, не може розцінюватися як повне забезпечення його вимог. Водночас, з огляду на те, що програма не декларує присвоєння професійної кваліфікації та не має на меті підготовку викладача як окремої професії, відсутність комплексної імплементації професійного стандарту не може трактуватися як системна невідповідність нормативним вимогам. Таким чином, освітня програма забезпечує формування окремих компетентностей, релевантних до академічної та викладацької діяльності, однак не орієнтована на повну відповідність професійному стандарту «Викладач закладу вищої освіти». З урахуванням зазначеного ГЕР констатує часткову відповідність підкритерію 1.2 без ознак порушення обов'язкових нормативних вимог, водночас рекомендує закладу чіткіше узгодити формулювання цілей та опису предметної області з фактичним обсягом імплементації компетентностей, пов'язаних із викладацькою діяльністю, для уникнення неоднозначного трактування.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ГЕР погоджується з висновком ЕГ щодо відповідності підкритерію 1.3. Мета освітньої програми «ТМ» є чітко сформульованою та загалом узгоджується з місією закладу вищої освіти, зокрема у частині підготовки висококваліфікованих фахівців, розвитку інженерної освіти, інтеграції наукових досліджень та сприяння регіональному розвитку. Формулювання мети ОП відображає основні стратегічні орієнтири діяльності університету, зокрема внесок у розвиток держави та регіону, формування людського потенціалу, підтримку інновацій та забезпечення умов для особистісного розвитку здобувачів освіти. Водночас мета ОП конкретизує ці орієнтири у площині підготовки фахівців у галузі машинобудування. Таким чином, ГЕР підтримує висновок про повну відповідність підкритерію 1.3.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Формування мети ОП та ПРН здійснюється з урахуванням позицій та потреб різних груп заінтересованих сторін. Надані матеріали та результати зустрічей підтверджують участь здобувачів освіти, НПП та представників роботодавців у процесах обговорення та оновлення змісту ОП. Це знаходить відображення у протоколах засідань кафедри, рецензіях фахівців галузі та результатах опитувань стейкхолдерів, які використовуються як джерело зворотного зв'язку для вдосконалення ОП. Таким чином, підтримується висновок про повну відповідність підкритерію 1.4.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета ОП та ПРН сформульовані з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, галузевого та регіонального контексту, а також сучасних потреб ринку праці. Зміст ОП орієнтований на використання сучасних технологій у машинобудуванні, зокрема цифрових CAD/CAM/CAE-рішень, Smart-технологій виробництва та інженерного аналізу, що відповідає актуальним напрямкам розвитку науки та спеціальності 131 «Прикладна механіка». Це підтверджується як фокусом програми, так і сформульованими ПРН. Під час оновлення ОП враховувався досвід аналогічних вітчизняних ОП та окремі практики іноземних університетів, що сприяло її актуалізації. Також враховано позицію роботодавців щодо відповідності програми потребам ринку праці. Таким чином, підтримується висновок про повну відповідність підкритерію 1.5.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг освітньої програми «ТМ» складає 90 кредитів ЄКТС, що відповідає Закону України «Про вищу освіту». Аудиторне навантаження здобувачів у межах одного кредиту становить не менше 8 годин для другого (магістерського) рівня, що забезпечується у структурі навчальних дисциплін програми та п. 14 ст. 1 Закону України «Про вищу освіту». На забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей спрямовано 66 кредитів ЄКТС (73,3%), що відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 131 «Прикладна механіка» другого (магістерського) рівня. Таким чином, підтверджується повна відповідність підкритерію 2.1.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів

навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ГЕР встановила, що освітня програма має загалом структуровану побудову, а перелік освітніх компонентів у цілому спрямований на формування програмних компетентностей та досягнення програмних результатів навчання, зокрема результатів, пов'язаних зі здатністю до самостійного аналізу, прийняття управлінських і технологічних рішень, оцінювання ризиків та безперервного професійного розвитку. Водночас у матриці відповідності програмних компетентностей та програмних результатів навчання виявлено недостатню прозорість відображення формування інтегральної компетентності: вона фактично забезпечується сукупністю освітніх компонентів професійного циклу, однак у матриці не простежується належним чином, що ускладнює відстеження логіки її формування та не повною мірою відповідає принципу простежуваності. Щодо спеціальної компетентності ФК4 (СК4), ГЕР враховує пояснення закладу про технічний характер скорочення формулювання у тексті ОП та фактичну інтеграцію відповідних елементів у зміст освітніх компонентів. Разом із тим у представленій редакції ОП формулювання компетентності не повністю відтворює вимоги Стандарт вищої освіти за спеціальністю 131 «Прикладна механіка», що створює формальну невідповідність та впливає на коректність подальшого відображення її забезпечення у структурі програми. Аналіз робочих програм та описів ОК свідчить про наявність окремих видів навчальної діяльності (підготовка мінілекцій, презентації результатів, участь у фахових дискусіях, виконання науково-комунікативних завдань), які сприяють розвитку комунікативних та елементів педагогічно-дидактичних умінь. Водночас ці види діяльності інтегровані у фахові дисципліни без виокремлення системного тематичного блоку, що ускладнює однозначне трактування їх як цілісного механізму формування відповідної складової компетентності на рівні змісту ОП. Це потребує більш чіткого структурного та документального відображення. Додатково встановлено окремі неузгодженості у структурно-логічній схемі освітньої програми. Зокрема, визначення окремих освітніх компонентів як постреквізитів за умови їх одночасного вивчення (ОК9 «Адитивні технології» та ОК4 «Конструкція та проектування АД та ЕУ», ОК1 і ОК9, ОК7 і ОК8, взаємозв'язок ОК8 та ОК3) не повною мірою забезпечує логічну послідовність формування компетентностей і створює враження формального встановлення міждисциплінарних зв'язків. Разом із тим зазначені недоліки мають характер організаційно-структурного уточнення та можуть бути усунені шляхом коригування структурно-логічної схеми. З огляду на сукупність наведених зауважень, ГЕР констатує часткову відповідність підкритерію 2.2. Виявлені недоліки не свідчать про відсутність можливості досягнення заявлених результатів навчання, однак потребують обов'язкового усунення з метою забезпечення повної прозорості, внутрішньої узгодженості та нормативної коректності освітньої програми.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ГЕР частково не погоджується з висновком ЕГ про повну відповідність змісту ОП предметній області спеціальності 131 «Прикладна механіка». Поданий аналіз обов'язкових освітніх компонентів професійної підготовки, тематики магістерських робіт та фокусу освітньої програми підтверджує їх чітку інженерну спрямованість та відповідність вимогам Стандарт вищої освіти за спеціальністю 131 «Прикладна механіка». Зміст ОК забезпечує формування компетентностей у сфері інженерного аналізу, дослідження властивостей конструкцій, технологічної підготовки виробництва та використання сучасних CAD/CAM/CAE-технологій, що відповідає предметній області спеціальності. Разом із тим у цілях навчання та описі предметної області ОП передбачено можливість здійснення випускниками викладацької діяльності. Заклад обґрунтовує, що така складова реалізується інтегровано через зміст фахових дисциплін (підготовка мінілекцій, презентації результатів, фахові дискусії, елементи навчально-методичних завдань) та не передбачає формування повної професійної кваліфікації викладача. ГЕР враховує зазначену позицію та погоджується, що програма не орієнтована на підготовку викладача як окремої професії та не передбачає присвоєння відповідної кваліфікації. Водночас у змісті обов'язкових ОК відсутні окремо структуровані теми або модулі, які б системно відображали складову підготовки до викладацької діяльності, що створює певну неузгодженість між задекларованими цілями та способом їх реалізації. Отже, загалом зміст освітньої програми відповідає предметній області спеціальності 131 «Прикладна механіка», однак складова, пов'язана з підготовкою до викладацької діяльності, реалізована переважно інтегративно та потребує більш чіткого відображення у структурі та описі освітніх компонентів. З урахуванням викладеного ГЕР визначає відповідність за підкритерієм 2.3 як часткову та рекомендує закладу узгодити формулювання цілей навчання зі змістом обов'язкових ОК або конкретизувати механізми реалізації відповідної складової в документах освітньої програми.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Аналіз структури ОП, нормативної бази та фактичних процедур реалізації вибору навчальних дисциплін засвідчив наявність чіткого, нормативно врегульованого та технологічно забезпеченого механізму формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Вибір освітніх компонентів здійснюється відповідно до затвердженого положення через автоматизовану систему, що забезпечує прозорість процедури, своєчасність вибору, доступ здобувачів до силябусів та можливість ознайомлення зі змістом дисциплін до моменту прийняття рішення. Обсяг вибіркових ОК відповідає вимогам законодавства, а їх структурований розподіл між кафедральним, факультетським та загальноуніверситетським каталогами розширює можливості для побудови індивідуальної освітньої траєкторії. Проведення роз'яснювальної роботи навчальним відділом, наявність інструктивних матеріалів та підтвердження здобувачами та випускниками факту здійснення реального вибору дисциплін свідчать про практичну реалізацію задекларованих процедур та дотримання прав здобувачів на вільний вибір ОК. Таким чином, структура та зміст ОП забезпечують належні умови для формування індивідуальної освітньої траєкторії, що дає підстави підтвердити обґрунтованість висновку ЕГ щодо повної відповідності за підкритерієм 2.4.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Аналіз ОП та навчального плану засвідчив наявність обов'язкового освітнього компонента ОК10 «Переддипломна практика» обсягом 10,5 кредитів ЄКТС, що перевищує мінімальні вимоги стандарту вищої освіти та забезпечує належний рівень практичної підготовки здобувачів. Тривалість практики (7 тижнів), її змістове наповнення та визначений перелік загальних та фахових компетентностей, що формуються під час її проходження, відповідають цілям професійної підготовки за спеціальністю 131 «Прикладна механіка». Переддипломна практика логічно інтегрована у структуру ОП та базується на результатах опанування попередніх освітніх компонентів, зокрема тих, що забезпечують знання з організації виробництва, конструкції та проектування авіаційних двигунів та теплоенергетичних установок. Це створює необхідні передумови для виконання здобувачами індивідуальних завдань, пов'язаних із реальними виробничими або науково-дослідними процесами. Надані на запит ЕГ звіти з переддипломної практики підтверджують фактичну реалізацію практичної підготовки, її змістову відповідність ПРН та спрямованість на формування компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності. Таким чином, практична підготовка здобувачів вищої освіти за ОП «ТМ» є достатньою, системною та такою, що відповідає вимогам стандарту, що дає підстави підтвердити обґрунтованість висновку ЕГ щодо повної відповідності за підкритерієм 2.5.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ГЕР, проаналізувавши ОП, погоджується з висновком експертної групи про повну відповідність вимогам підкритерію 2.6. У програмі чітко визначено загальні компетентності, що безпосередньо пов'язані з формуванням соціальних навичок, зокрема здатність до креативного мислення, ефективної комунікації з представниками різних професійних середовищ, відповідальності за прийняті рішення, наполегливості у досягненні поставлених цілей, роботи в команді та саморозвитку. Зміст освітніх компонентів, передбачені форми організації освітнього процесу, виконання індивідуальних та групових завдань, підготовка та захист кваліфікаційної роботи, а також елементи дослідницької діяльності створюють умови для їх реального набуття. Таким чином, соціальні навички не лише задекларовані у програмних компетентностях, а й забезпечуються через зміст ОП та практику її реалізації, що дає підстави вважати висновок ЕГ обґрунтованим. За підкритерієм 2.6 встановлено повну відповідність.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Загальний обсяг програми становить 2700 годин (90 кредитів ЄКТС), що відповідає вимогам законодавства для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Співвідношення аудиторної (554 години, 20,5%) та самостійної роботи (2146 годин, 79,5%) є обґрунтованим, забезпечує досягнення ПРН та відповідає специфіці підготовки здобувачів за магістерським рівнем. Тижневе аудиторне навантаження (21,2 години у першому семестрі та 21,4 години у другому семестрі) є раціональним, не перевищує нормативно допустимих меж та сприяє належному поєднанню навчальної та самостійної роботи. Діапазон обсягів окремих ОК (від 1,5 до 19,5 кредитів ЄКТС) є логічно структурованим, відповідає змісту дисциплін та формам підсумкового контролю, а також забезпечує послідовне формування фахових компетентностей та досягнення ПРН. Підтвердження здобувачами під час зустрічі з ЕГ щодо збалансованості навчального навантаження та відсутності перевантаження додатково засвідчує практичну відповідність обсягів ОК реальному навчанню. Таким чином, ГЕР підтримує висновок ЕГ та констатує повну відповідність ОП «ТМ» вимогам підкритерію 2.7.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Структура ОП є збалансованою та забезпечує належний рівень практикоорієнтованості. Із 554 аудиторних годин лекційні заняття становлять 270 годин (48,7%), що менше половини загального аудиторного навантаження, тоді як 51,3% припадає на лабораторні та практичні заняття. Такий розподіл сприяє формуванню професійних компетентностей через безпосереднє виконання практичних завдань, роботу з обладнанням, програмними засобами та вирішення прикладних інженерних задач. Важливим елементом практичної підготовки є обов'язкова освітня компонента «Переддипломна практика» обсягом 10,5 кредитів ЄКТС, яка забезпечує інтеграцію теоретичних знань і практичних навичок у реальному виробничому або науково-практичному середовищі, а також сприяє якісній підготовці магістерської кваліфікаційної роботи. НУ «Запорізька політехніка» – нормативно врегулював можливість реалізації дуальної форми здобуття освіти відповідно до наказу МОН України № 426 від 13.04.2023. Наявне внутрішнє положення регламентує організаційні та методичні засади такої форми навчання. Водночас під час акредитаційної експертизи приклади фактичної реалізації дуальної форми саме на ОП «ТМ» відсутні. Разом із тим роботодавці підтвердили ЕГ готовність до співпраці та участі в організації дуальної освіти, що створює потенціал для подальшого розвитку практикоорієнтованої складової програми. З огляду на наведене, ГЕР підтримує висновок ЕГ та констатує повну відповідність ОП «ТМ» вимогам підкритерію 2.8.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

У результаті аналізу переліку загальних і фахових компетентностей ОП «Технології машинобудування» ГЕР встановила, що освітня програма забезпечує набуття здобувачами щонайменше однієї з Цілей сталого розвитку, зокрема Цілі 4 – «Якісна освіта». Це підтверджується наявністю загальної компетентності ЗК6 – «Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями», що корелює з концепцією навчання впродовж життя та відповідає положенням Резолюція Генеральної Асамблеї ООН № 70/1. Разом із тим заклад у поясненнях обґрунтовано зазначає, що низка інших Цілей сталого розвитку (зокрема ЦСР 9, 12, 13, 17) реалізується через зміст фахових освітніх компонентів, пов'язаних з інноваційними технологіями, розвитком промисловості, раціональним використанням ресурсів, оцінюванням інженерних рішень з урахуванням екологічних аспектів та командною міждисциплінарною взаємодією.

Аналіз змісту ОК та програмних результатів навчання підтверджує наявність відповідних елементів (інноваційні технології виробництва, оптимізація процесів, застосування сучасних цифрових інструментів, оцінювання технічних рішень з урахуванням ресурсних обмежень). Водночас ці складові інтегровані переважно імпліцитно та не завжди мають чітке й системно структуроване відображення у формулюваннях компетентностей і матрицях відповідності. Таким чином, освітня програма враховує окремі релевантні Цілі сталого розвитку у змісті підготовки, однак їх інтеграція носить переважно інтегративний характер і потребує більш явного відображення на рівні формулювання компетентностей, програмних результатів навчання та матриць відповідності. З урахуванням викладеного ГЕР визначає відповідність за підкритерієм 2.9 як часткову та рекомендує закладу посилити системність і прозорість інтеграції релевантних Цілей сталого розвитку у структуру та зміст освітньої програми.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Прийом здобувачів на навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти здійснюється відповідно до «Правил прийому до Національного університету «Запорізька політехніка» в 2025 році» (https://pk.zp.edu.ua/wp-content/uploads/2025/09/pp_zminy08.pdf), які розроблені на підставі чинного Порядку прийому для здобуття вищої освіти у 2025 році. Правила прийому є чіткими, структурованими, зрозумілими для вступників, не містять дискримінаційних положень та повністю відповідають нормативним вимогам. З огляду на наведене, ГЕР підтримує висновок ЕГ та констатує повну відповідність підкритерію 3.1.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому до НУ «Запорізька політехніка» враховують особливості ОП та специфіку підготовки за відповідною спеціальністю. У 2025 році вступ на навчання здійснювався на конкурсній основі за результатами єдиного вступного іспиту (ЄВІ) 2023–2025 років, а в передбачених Правилами прийому випадках – за результатами співбесіди з іноземної мови замість ЄВІ. Додатково вступники склали фаховий іспит відповідно до затвердженої програми (<https://surl.lu/uciqwt>), розробленої профільною кафедрою, що забезпечує перевірку базових знань, необхідних для успішного навчання за ОП. Зміст фахового іспиту охоплює ключові для програми напрями (взаємозамінність і системи допусків та посадок, технологію машинобудування, основи САПР, різання металів, технологічну оснастку, зміцнюючу технології тощо), що свідчить про безпосередню орієнтацію вступників на ОК та ПРН ОП. Подання мотиваційних листів додатково дозволяє оцінити академічну вмотивованість вступників та їхню відповідність цілям програми. Передбачена можливість проведення фахового іспиту як в очному, так і в дистанційному форматі із використанням інформаційного сервісу «Система дистанційного навчання» НУ «Запорізька політехніка», з обов'язковою процедурою візуальної ідентифікації та відеофіксацією складання іспиту, що забезпечує дотримання принципів академічної доброчесності та рівного доступу до освіти, зокрема для осіб, які перебувають на тимчасово окупованих територіях. З огляду на наведене, ГЕР підтримує висновок ЕГ та констатує повну відповідність підкритерію 3.2.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

У НУ «Запорізька політехніка» процедура визнання ПРН та кваліфікацій, здобутих на інших ОП, у тому числі під час академічної мобільності, врегульована внутрішніми нормативними документами. Зокрема, питання переведення, поновлення та перезарахування результатів навчання визначені «Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення» (<https://surl.li/kjmxnn>), що відповідає вимогам наказу МОН України № 134 від 07.02.2024. Порядок організації та реалізації академічної мобільності регламентується «Порядком реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу НУ «Запорізька політехніка»» (<https://surl.li/leavic>). Визнання та перезарахування результатів навчання здійснюється на підставі офіційних документів, поданих здобувачем, що містять перелік ОК, обсяг кредитів ЄКТС, результати навчання та систему оцінювання, засвідчених відповідно до чинного законодавства. Процедури є чіткими, прозорими, доступними для всіх учасників освітнього процесу та не суперечать національному законодавству й міжнародним нормативним актам у сфері академічної мобільності. За ОП випадків практичної реалізації процедури визнання результатів навчання за попередній період не зафіксовано, що, однак, не свідчить про відсутність належного нормативного забезпечення. З огляду на наведене, ГЕР підтримує висновок ЕГ та констатує повну відповідність підкритерію 3.3.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

У НУ «Запорізька політехніка» процедура визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, регламентується «Положенням про порядок визнання Національним університетом «Запорізька політехніка» результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (<https://surl.li/urojts>), що відповідає вимогам наказу МОН України №130 від 08.02.2022 р. Положенням визначено чіткі, зрозумілі та нормативно врегульовані процедури подання, розгляду та ухвалення рішень щодо визнання таких результатів. Передбачено, що обсяг зарахованих результатів не може перевищувати 25% загального обсягу освітньої програми. Рішення про зарахування ухвалюється вченою радою факультету за поданням навчально-методичної комісії факультету після звернення здобувача до деканату, що забезпечує прозорість і документування процедури. Під час зустрічі зі здобувачами встановлено їхню обізнаність щодо можливості визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти, що свідчить про доступність відповідної інформації для учасників освітнього процесу. Разом з тим, за ОП відсутні приклади фактичного застосування механізму визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти. Така ситуація може свідчити про недостатню мотивацію здобувачів вищої освіти до використання цієї можливості або про потребу в активнішому інформуванні та стимулюванні їх до залучення до програм неформальної освіти. Отже, при наявності належного нормативного забезпечення ГЕР рекомендує посилити роботу щодо популяризації можливостей визнання результатів неформального та інформального навчання з метою практичної реалізації задекларованих процедур. З огляду на наведене, ГЕР констатує відповідність підкритерію 3.4.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес організовано відповідно до вимог чинного законодавства та внутрішніх нормативних документів НУ «Запорізька політехніка». Використання інтегрованого цифрового середовища, зокрема платформи Moodle, забезпечує систематизований доступ здобувачів до навчально-методичного забезпечення, силабусів та засобів комунікації. Застосування інструментів дистанційної взаємодії, таких як BigBlueButton та Google Meet, свідчить про технологічну спроможність ОП реалізовувати навчання у змішаному та дистанційному форматах без втрати якості. Методи, форми та технології навчання корелюють із заявленими ПРН та сприяють їх досягненню. Принципи студентоцентрованого підходу реалізуються через механізми формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема вибіркові дисципліни, вибір теми й керівника кваліфікаційної роботи, бази практики. Ознак обмеження академічної свободи здобувачів чи науково-педагогічних працівників у межах критерію 4 не встановлено. Таким чином, ГЕР вважає висновок ЕГ обґрунтованим та підтверджує повну відповідність освітньої програми вимогам підкритерію 4.1.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна та зрозуміла інформація щодо цілей, змісту, ПРН, форм та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК. Відповідні відомості оприлюднюються у силабусах, розміщених в електронному інституційному репозитарії EIR (<https://eir.zp.edu.ua/home>), на платформі Moodle (<https://moodle.zp.edu.ua/>) та на сторінці кафедри «Технологія машинобудування» Національний університет «Запорізька політехніка» (<https://surl.li/egaxuo>). Такий підхід забезпечує відкритість і прозорість освітнього процесу. Силабуси ОК редакції 2025 року містять розгорнуту інформацію щодо критеріїв оцінювання, умов перескладання, політик академічної доброчесності, а також очікуваних результатів навчання та сформованих компетентностей (розділи «Оцінювання» та «Політики курсу»). Водночас ГЕР звертає увагу, що у робочих програмах освітніх компонентів версії 2024 року зазначена інформація подана неповною мірою або відсутня. З метою забезпечення єдності підходів та внутрішньої узгодженості документації доцільно уніфікувати структуру робочих програм відповідно до оновлених вимог, забезпечивши обов'язкове відображення критеріїв оцінювання та процедур контролю. З урахуванням наведеного ГЕР вважає висновок ЕГ обґрунтованим та підтверджує повну відповідність ОП вимогам підпункту 4.2 із рекомендацією щодо уніфікації змісту робочих програм освітніх компонентів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

У ході аналізу встановлено, що НУ «Запорізька політехніка» забезпечує належне поєднання навчання та досліджень під час реалізації ОП відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети ОП. Наукові напрями кафедри «Технологія машинобудування» висвітлені на її офіційній сторінці (<https://surl.li/zvvnno>), що підтверджує відкритість

інформації щодо дослідницької діяльності та публікаційної активності науково-педагогічних працівників. Координацію науково-дослідної діяльності здійснює науково-дослідна частина університету, у структурі якої функціонують профільні підрозділи та студентські наукові гуртки кафебри (<https://surl.li/dhckbi>). Здобувачі освіти залучаються до наукової роботи через участь у конференціях, зокрема в межах університетського заходу «Тиждень науки» (<https://zr.edu.ua/conference-2025-3-1/>), наукових конкурсах (<https://surl.lu/kwjhrp>), а також через підготовку спільних публікацій із НПП (<https://doi.org/10.15588/1607-6885-2024-1-5>). Така практика свідчить про реальну інтеграцію освітнього процесу та наукових досліджень. НПП забезпечують інформаційну підтримку здобувачів щодо участі в актуальних наукових заходах, що сприяє формуванню дослідницьких компетентностей та розвитку академічної культури. З огляду на наведене, ГЕР вважає висновок ЕГ обґрунтованим та підтверджує повну відповідність освітньої програми вимогам підкритерію 4.3.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

НУ «Запорізька політехніка» забезпечено систематичне оновлення змісту ОК на основі сучасних наукових досягнень та практик у галузі машинобудування. НПП здійснюють моніторинг новітніх наукових джерел, результатів власних досліджень та рекомендацій стейкхолдерів, щорічно переглядають зміст дисциплін та коригують навчально-методичне забезпечення. До позитивних практик належить інтеграція результатів наукових досліджень викладачів у зміст освітніх компонентів, а також залучення здобувачів до обговорення змін до ОП. Водночас встановлено, що в окремих силабусах наявні літературні джерела, які потребують оновлення. Зокрема, у переліку обов'язкової літератури до ОК «Дослідження фізичних та механічних властивостей конструкцій» зазначено видання: Гаврилюк В. Г., Кукляк М. Л. Взаємозамінність, стандартизація і технічні вимірювання. К.: УМКВО, 1990. – 210 с. З огляду на суттєві зміни у сфері стандартизації, метрології та нормативного забезпечення машинобудування, доцільно доповнити або замінити такі джерела сучасними підручниками, стандартами та науковими публікаціями останніх років. З урахуванням наведеного, ГЕР підтверджує повну відповідність ОП вимогам підпункту 4.4 із рекомендацією щодо системного оновлення переліків рекомендованої літератури в силабусах відповідно до сучасного стану розвитку галузі.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація є складовою стратегічного розвитку НУ «Запорізька політехніка». Стратегією розвитку передбачено інтеграцію університету в міжнародний освітній та науковий простір; у структурі ЗВО функціонує відділ міжнародної діяльності та роботи з іноземними студентами, що забезпечує організаційний супровід відповідних процесів. Кафедра ТМБ демонструє належний рівень залучення НПП та здобувачів до міжнародної наукової комунікації, зокрема через участь у міжнародних конференціях, таких як MNTK DSMIE-2025 (з публікацією матеріалів у виданні, індексованому в Scopus), Interpartner-2025, а також у спеціалізованих семінарах за участю Boeing Ukraine. Позитивною практикою є підготовка спільних публікацій здобувачів та НПП у міжнародних наукових виданнях, що свідчить про поєднання освітнього процесу з дослідницькою діяльністю та інтеграцію в міжнародний науковий дискурс. Водночас ГЕР погоджується з ЕГ, з частковою відповідністю за п.п. 4.5, оскільки за ОП відсутні факти участі здобувачів у міжнародних проєктах та програмах академічної мобільності. Попри створені в університеті умови для інформування учасників освітнього процесу щодо можливостей міжнародної мобільності, їх практична реалізація в межах ОП наразі не підтверджена конкретними результатами.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти врегульовані відповідно до внутрішніх нормативних документів Національний університет «Запорізька політехніка», зокрема «Положення про організацію освітнього процесу». Система оцінювання є структурованою та передбачає різні види контролю (вхідний, поточний, проміжний, семестровий), що забезпечує комплексну перевірку досягнення ПРН. Робочі програми та силабуси ОК, розміщені на платформі Moodle, містять чітко визначені форми контрольних заходів, методи оцінювання та критерії вимірювання результатів навчання. Позитивною моментом є покращення деталізації критеріїв оцінювання у силабусах редакції 2025 року. Під час зустрічей зі здобувачами та випускниками підтверджено їх обізнаність щодо процедур та критеріїв оцінювання, що свідчить про прозорість та зрозумілість системи контролю. Таким чином, ГЕР погоджується з висновком ЕГ та підтверджує повну відповідність ОП вимогам підкритерію 5.1.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного

кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Атестація здобувачів вищої освіти за ОП здійснюється у формі публічного захисту дипломного проекту, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти України для другого (магістерського) рівня за спеціальністю 131 «Прикладна механіка». Вимоги до підготовки кваліфікаційної роботи регламентовано Методичними вказівками до виконання випускної кваліфікаційної роботи магістра, які визначають її зміст, структуру, правила оформлення та процедуру захисту. Таким чином, ГЕР встановила повну відповідність підкритерію 5.2.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У НУ «Запорізька політехніка» визначено чіткі, прозорі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, які регламентуються внутрішніми нормативними документами та перебувають у відкритому доступі для всіх учасників освітнього процесу. Зокрема, у Положенні про організацію освітнього процесу врегульовано процедури оцінювання, що забезпечують рівні умови для здобувачів, уніфіковані критерії оцінювання та об'єктивність екзаменаторів. Процедури атестації, включаючи публічний захист кваліфікаційних робіт, передбачають колегіальне ухвалення рішень екзаменаційною комісією на основі індивідуального оцінювання кожного її члена. Водночас у закладі врегульовано механізми запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, а також порядок оскарження результатів контрольних заходів, що визначено у відповідному положенні щодо врегулювання конфліктних ситуацій. Фактів оскарження результатів контрольних заходів чи виникнення конфлікту інтересів за ОП «Технології машинобудування» не встановлено. З огляду на наведене, ГЕР підтверджує повну відповідність підкритерію 5.3.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У НУ «Запорізька політехніка» сформовано цілісну нормативну базу, що визначає політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності. Відповідні положення врегульовують принципи академічної доброчесності, порядок виявлення порушень та встановлюють види академічної відповідальності учасників освітнього процесу. Практична реалізація цієї політики забезпечується шляхом системної перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів освіти на академічну оригінальність із застосуванням спеціалізованих технологічних рішень, що сприяє запобіганню порушенням академічної доброчесності. Під час інтерв'ювання здобувачів підтверджено їх обізнаність щодо процедур перевірки робіт на плагіат та відповідальності за порушення. Таким чином, принципи академічної доброчесності імplementовано у внутрішню систему забезпечення якості освіти та культуру освітнього середовища. З огляду на наведене, ГЕР підтверджує повну відповідність підкритерію 5.4.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Кадровий склад, залучений до реалізації ОП, відповідає вимогам чинного законодавства, зокрема пп. 36–38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Викладання ОК забезпечують НПП з відповідною профільною освітою, науковими ступенями, вченими званнями та релевантними науковими результатами. Аналіз поданих матеріалів засвідчує, що викладачі мають достатній рівень наукової активності та професійного досвіду, що підтверджується наявністю публікацій та досягнень за останні п'ять років. Розподіл ОК між НПП здійснено з урахуванням їх фахової спеціалізації, тематики досліджень та професійної компетентності, що забезпечує належний рівень реалізації ОП. Таким чином, кадрове забезпечення є достатнім для досягнення цілей ОП та забезпечення відповідних результатів навчання. З огляду на наведене, ГЕР підтверджує повну відповідність підкритерію 6.1.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

У НУ «Запорізька політехніка» впроваджено формалізовані та прозорі процедури конкурсного відбору НПП, що регламентуються внутрішніми нормативними документами та реалізуються відповідно до вимог чинного

законодавства. Конкурсні процедури передбачають публічне оголошення вакансій, чітко визначені кваліфікаційні вимоги до претендентів, перелік необхідних документів та встановлені строки їх подання. Аналіз оприлюднених матеріалів свідчить про відсутність дискримінаційних вимог у конкурсних оголошеннях, оскільки критерії відбору ґрунтуються виключно на професійній кваліфікації, наукових здобутках та відповідності Ліцензійним умовам. Водночас НУ «Запорізька політехніка» застосовує нормативні механізми реагування на можливі прояви дискримінації та конфліктні ситуації, що відповідає національному законодавству у сфері забезпечення рівних прав та можливостей. Зазначені процедури послідовно застосовуються та сприяють забезпеченню належного рівня професіоналізму викладацького складу для реалізації ОП. З огляду на наведене, ГЕР підтверджує повну відповідність підкритерію 6.2.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

НУ «Запорізька політехніка» здійснює взаємодію з роботодавцями та представниками професійного середовища, що підтверджується наявністю договорів про співпрацю, участю представників підприємств у роботі екзаменаційних комісій, розробленні та оновленні ОП, а також проведенні профільних заходів та семінарів. Окремі фахівці-практики були залучені до викладання ОК, що сприяє наближенню освітнього процесу до потреб реального сектору. Водночас наявні механізми залучення роботодавців мають переважно епізодичний або індивідуальний характер. У відкритих матеріалах відсутня системна аналітика щодо рівня участі роботодавців саме в реалізації цієї освітньої програми, зокрема щодо їх залучення до освітнього процесу, оцінювання результатів навчання або спільного формування освітніх компонентів. Також не простежується регулярного вимірювання задоволеності здобувачів рівнем залучення професіоналів-практиків до навчання. З огляду на наведене, ГЕР підтверджує часткову відповідність підкритерію 6.3.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

У НУ «Запорізька політехніка» функціонує системна та нормативно врегульована модель професійного розвитку НПП, що передбачає можливість підвищення кваліфікації через різні форми – стажування, академічну мобільність, самоосвіту, участь у науковій діяльності та здобуття нових освітніх рівнів. НПП мають можливість самостійно обирати напрями та суб'єктів підвищення кваліфікації, а результати такого розвитку визнаються відповідно до встановлених процедур. Важливим інструментом стимулювання професійного зростання є функціонування ВЗЯО, що включає рейтингову оцінку діяльності НПП, використання механізмів матеріального та нематеріального заохочення, а також моніторинг результатів викладацької діяльності. Запроваджено також внутрішні програми підвищення кваліфікації на рівні кафедр та додаткові механізми контролю якості освітнього процесу. Наявність відкритої рейтингової системи та практики відзначення результатів діяльності викладачів свідчить про системне заохочення розвитку викладацької майстерності. З огляду на наведене, ГЕР підтверджує повну відповідність підкритерію 6.4.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Навчально-методичне забезпечення ОП є достатнім та системно організованим, зокрема через функціонування електронного освітнього середовища на базі платформи дистанційного навчання, що забезпечує доступ здобувачів до навчальних матеріалів, засобів комунікації та контролю результатів навчання. В НУ «Запорізька політехніка» також забезпечено доступ до науково-інформаційних ресурсів через бібліотеку та міжнародні наукометричні бази даних, що сприяє формуванню дослідницьких компетентностей здобувачів. Матеріально-технічна база відповідає потребам ОП та включає профільні навчальні лабораторії з сучасним обладнанням, роботизованими системами, верстатами з числовим програмним керуванням та вимірювальними комплексами. Використання ліцензованого спеціалізованого програмного забезпечення та можливість залучення ресурсів партнерських організацій додатково розширює практичну складову підготовки. Наявні ресурси є узгодженими з освітніми компонентами та методами навчання, що забезпечує досягнення визначених цілей ОП та ПРН. З огляду на наведене, ГЕР підтверджує повну відповідність підкритерію 7.1.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

У НУ «Запорізька політехніка» створено належні організаційні та технічні умови для забезпечення доступу НПП та здобувачів освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для здійснення освітньої, викладацької та наукової діяльності. Право на безоплатне користування бібліотечними фондами, інформаційними ресурсами та

навчально-науковою інфраструктурою закріплено у внутрішніх нормативних документах, що відповідає вимогам законодавства. Функціонування цифрових сервісів, зокрема освітнього порталу, системи дистанційного навчання та електронного інституційного репозитарію, забезпечує зручний доступ до навчально-методичних матеріалів, результатів наукової діяльності та комунікаційних інструментів. Важливою складовою є також доступ до міжнародних наукометричних баз даних та повнотекстових ресурсів, що підтримує дослідницьку складову освітнього процесу. Наявна соціальна інфраструктура, включаючи гуртожитки, медичний пункт та психологічну підтримку, додатково сприяє створенню сприятливого освітнього середовища. З огляду на наведене, ГЕР підтверджує повну відповідність підкритерію 7.2.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

ГЕР погоджується з висновком ЕГ про відповідність підкритерію 7.3, оскільки в НУ «Запорізька політехніка» сформовано нормативно врегульоване безпечне освітнє середовище, що підтверджується наявністю наказів з охорони праці та пожежної безпеки (№09-А від 05.01.2026; №267-А від 25.12.2025), документів щодо організації укриття та алгоритмів дій під час повітряної тривоги, а також функціонуванням психологічної служби та процедур реагування на булінг. Водночас встановлено, що створене середовище забезпечує умови як фізичної, так і ментальної безпеки здобувачів освіти в умовах воєнних ризиків, що підтверджується наявністю спеціальних інструкцій щодо дій під час надзвичайних ситуацій та системи психосоціальної підтримки.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ГЕР погоджується з висновком ЕГ про повну відповідність підкритерію 7.4, оскільки в НУ «Запорізька політехніка» забезпечено комплексну підтримку здобувачів ОП «Технологія машинобудування» на освітньому, організаційному, інформаційному, консультативному та соціальному рівнях. Це підтверджується наявністю відкритих цифрових ресурсів (портал дистанційного навчання Moodle, Освітній портал, розділ «Академічна мобільність»), діяльністю Центру сприяння працевлаштуванню, системним збором зворотного зв'язку через опитування та анкетування, активним студентським самоврядуванням та офіційними каналами комунікації (соціальні мережі). Усі ці механізми створюють умови для врахування інтересів здобувачів та сприяють їх фізичному, ментальному та соціальному благополуччю.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ГЕР підтверджує висновок ЕГ про часткову відповідність підкритерію 7.5. НУ «Запорізька політехніка» забезпечує значну частину необхідних умов для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами, зокрема через індивідуальні навчальні плани, доступ до навчально-методичних матеріалів, соціальні стипендії, першочергове поселення до гуртожитків та облаштування безбар'єрного доступу у деяких приміщеннях. Водночас частина об'єктів, зокрема окремі приміщення в укритті, не обладнана для проходу маломобільних осіб, що обмежує повноцінний доступ до всіх елементів освітнього середовища. У цілому, НУ «Запорізька політехніка» створює умови для навчання таких здобувачів, але потребує додаткового впровадження безбар'єрного доступу у всіх приміщеннях для досягнення повної відповідності.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР підтверджує висновок ЕГ про повну відповідність підкритерію 7.6. НУ «Запорізька політехніка» має унормовані, публічно доступні політики та процедури щодо антикорупційної діяльності, запобігання та реагування на булінг, дискримінацію, сексуальні домагання та інші конфліктні ситуації. Функціонують інституційні механізми розгляду звернень, «гарячі лінії», електронні та поштові скриньки довіри, а також канали підтримки через студентське самоврядування та профком, що забезпечує послідовне дотримання процедур під час реалізації ОП та захист прав усіх учасників освітнього процесу.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ГЕР підтверджує, що НУ «Запорізька політехніка» послідовно реалізує процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Це забезпечується унормованими локальними документами системи внутрішнього забезпечення якості, зокрема Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<https://surl.li/asdwvz>), яке прямо регламентує механізми роботи з ОП. Аналіз матеріалів акредитаційної справи ОП та оприлюднені на сайті університету Відомості про самооцінювання (<https://zp.edu.ua/pro-universitet/akredytatsii/>) свідчать про системний підхід до моніторингу та оновлення програми. Перегляд ОП здійснюється щорічно на основі ініціатив гаранта, викладачів, рекомендацій стейкхолдерів (https://zp.edu.ua/wp-content/uploads/2025/12/zvit-stejkkholderiv_mahistry-na-2024_25.pdf), результатів опитувань здобувачів, змін стандартів та умов. Порівняння проектів ОП 2024 року та 2025–2026 року демонструє реалізацію зазначених змін: перейменування та оновлення окремих ОК, зміну кредитності, збільшення обсягу переддипломної практики, зберігаючи базову конструкцію програми – 90 ЄКТС (66 обов'язкових, 24 вибіркових). Таким чином, ГЕР встановила повну відповідність підкритерію 8.1.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ГЕР підтверджує, що здобувачі НУ «Запорізька політехніка» залучені до перегляду ОП та процедур забезпечення її якості через формалізовані механізми, онлайн-опитування (наказ №185 від 16.04.2025) та участь у засіданнях кафедри. Публічні канали зворотного зв'язку, включно зі сторінкою «Моніторинг якості освіти кафедри «Технологія машинобудування»», забезпечують врахування пропозицій здобувачів. Водночас результати опитувань оприлюднені лише у вигляді узагальнених показників без розподілу за курсами та рівнями навчання. ГЕР встановила часткову відповідність підкритерію 8.2 з урахуванням системності залучення здобувачів, але з рекомендацією деталізувати оприлюднення результатів опитувань.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ГЕР підтверджує, що роботодавці НУ «Запорізька політехніка» залучені до перегляду ОП та процедур забезпечення її якості як партнери. Інституційні механізми передбачають онлайн-опитування роботодавців із подальшим публічним звітуванням (https://zp.edu.ua/wp-content/uploads/2025/02/zvit_z_rezultatamy_opytuvannia_robotodavtsiv-1.pdf) та відкритий канал подання пропозицій на рівні кафедри (<https://zp.edu.ua/monitorynh-iakosti-osvity/>). Це забезпечує системність збору та врахування потреб роботодавців при вдосконаленні освітніх програм. ГЕР встановила повну відповідність підкритерію 8.3.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Центр сприяння працевлаштуванню студентів та випускників (<https://zp.edu.ua/tsentr-spryanniia-pratsevlashtuvanniu-studentiv-ta-vypusknykiv/>) здійснює консультування, розміщення резюме, інформування про вакансії та організацію кар'єрних заходів, що підтверджено наказами та положеннями Центру (<https://surl.li/ozyvan>, <https://surl.li/tiatwq>). Результати опитувань випускників і роботодавців публікуються у звітах (<https://surl.li/cc/sjoqsf>, <https://surl.li/ywbznh>) та використовуються для вдосконалення ОП. На рівні кафедри «Технологія машинобудування» підтримується відкритий канал моніторингу та оприлюднено напрями працевлаштування випускників і приклади підприємств-партнерів (<https://surl.li/tgxbdc>), що забезпечує документальну основу для коригування ОП відповідно до потреб ринку праці. ГЕР встановила повну відповідність підкритерію 8.4.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

ГЕР встановила, що під час внутрішнього моніторингу якості освітньої програми не було своєчасно зафіксовано розбіжність у формулюванні спеціальної компетентності СК4, а саме відсутність складової «...зокрема і в процесі викладацької діяльності», передбаченої Стандарт вищої освіти за спеціальністю 131 «Прикладна механіка». Разом із тим ГЕР враховує надані закладом пояснення про технічний характер цієї розбіжності та наявність у змісті освітніх компонентів окремих елементів, що сприяють формуванню відповідної складової компетентності (презентації результатів, мінілекції, фахові дискусії тощо). Це свідчить, що освітній процес у цілому спрямований на забезпечення заявлених результатів навчання. Водночас виявлена ситуація демонструє доцільність посилення уваги внутрішніх процедур забезпечення якості до узгодженості формулювань компетентностей, цілей навчання та їх відображення в освітній документації. Йдеться радше про потребу вдосконалення механізмів перевірки повноти й коректності програмних формулювань, ніж про суттєві недоліки функціонування системи якості. З огляду на зазначене, за підкритерієм 8.5 ГЕР констатує часткову відповідність та рекомендує закладу вдосконалити внутрішні процедури рецензування й оновлення освітніх програм з метою підвищення їхньої формальної та змістової узгодженості.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти враховуються під час перегляду ОП. Аналіз показав, що рекомендації НАЗЯВО, отримані під час акредитації спорідненої бакалаврської ОП, були враховані через оновлення процедур, які застосовуються й до поточної магістерської ОП. Це засвідчує належну роботу системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та її здатність інтегрувати зовнішні зауваження і пропозиції. На підставі проведеного аналізу ГЕР погоджується з висновком ЕГ та визнає повну відповідність поточної ОП підкритерію 8.6.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ГЕР підтверджує, що в академічній спільноті університету формується культура якості освіти, яка забезпечує розвиток ОП та освітньої діяльності. Політика забезпечення якості є публічною, враховує законодавство України та міжнародні стандарти, передбачає використання зворотного зв'язку від здобувачів, НПП та роботодавців. Організаційно культура якості підтримується багаторівневою системою внутрішнього забезпечення, прозорими процедурами моніторингу та фіксацією пропозицій стейкхолдерів, а також контролем ректора та роботою профільних підрозділів. Результати моніторингу активно використовуються для управлінських рішень та коригувальних дій. ГЕР погоджується з висновком ЕГ та визнає повну відповідність підкритерію 8.7.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР підтверджує, що в НУ «Запорізька політехніка» визначено чіткі та доступні правила та процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Інформація про ОП «Технології машинобудування» є відкритою та повністю оприлюдненою на офіційних ресурсах університету, а зустрічі з фокус-групами засвідчили високий рівень поінформованості здобувачів та НПП. Жодних зауважень щодо прозорості чи доступності нормативів не виявлено. ГЕР погоджується з висновком ЕГ та визнає повну відповідність підкритерію 9.1.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ГЕР підтверджує, що НУ «Запорізька політехніка» вчасно оприлюднює проєкт ОП «Технології машинобудування» (магістерський рівень) на офіційному вебсайті для громадського обговорення. Передбачено зручні канали подання пропозицій та зауважень заінтересованих сторін, що забезпечує прозорість та доступність процедури. ГЕР погоджується з висновком ЕГ та визнає повну відповідність підкритерію 9.2.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ГЕР визнає, що НУ «Запорізька політехніка» забезпечує відкритий доступ до всієї необхідної інформації про ОП «Технології машинобудування», включно з навчальними планами, робочими програмами та можливостями формування індивідуальної освітньої траєкторії. Водночас відзначено, що наявність двох версій сайту та дефіцит системності у представленні даних потребують удосконалення для підвищення зручності користування. Незважаючи на це, ГЕР погоджується з висновком ЕГ та визнає повну відповідність підкритерію 9.3.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Найважливіша практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

Гаранту ОП, під час її перегляду: 1. Привести формулювання фахової компетентності СК4 у повну відповідність до Стандарту вищої освіти без змістових скорочень. 2. Забезпечити узгодження програмних компетентностей та результатів навчання з вимогами професійного стандарту «Викладач закладу вищої освіти».

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Проєктній групі під час перегляду ОП: 1. Привести матриці відповідності компетентностей та ПРН у повну відповідність до змісту ОП, забезпечивши відображення формування інтегральної компетентності через конкретні освітні компоненти. 2. Відкоригувати формулювання спеціальної компетентності ФК4 відповідно до Стандарту вищої освіти та доповнити зміст ОК системними темами/модулями, спрямованими на формування педагогічно-дидактичних умінь. 3. Переглянути та узгодити структурно-логічну схему ОП із фактичною послідовністю вивчення дисциплін, забезпечивши реальну логіку пререквізитів та постреквізитів. 4. Узгодити заявлені цілі навчання зі змістом обов'язкових ОК шляхом запровадження освітніх компонентів або змістових модулів, спрямованих на формування педагогічних та методичних компетентностей. 5. Розширити перелік компетентностей та/або ПРН з урахуванням інших релевантних Цілей сталого розвитку (зокрема у сферах інновацій, сталої індустрії, екологічної відповідальності), забезпечивши їх відображення у змісті ОК та матрицях відповідності.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

НПП, які задіяні в реалізації ОП, до кінця навчального року, рекомендується забезпечити системне включення до силабусів ОК посилань на релевантні онлайн-курси неформальної освіти та водночас активізувати інформаційно-роз'яснювальну і мотиваційну роботу серед здобувачів щодо можливостей визнання результатів неформального та/або інформального навчання. Це сприятиме розширенню можливостей здобувачів, практичній реалізації передбачених процедур та підвищенню їх зацікавленості у використанні наявного механізму.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. НПП, які задіяні до реалізації ОП, до початку нового навчального року, провести системний перегляд переліків рекомендованих джерел та оновити їх сучасними підручниками, галузевими стандартами, нормативними документами та науковими публікаціями останніх років. 2. Адміністрації НУ «Запорізька політехніка», активізувати залучення здобувачів до програм міжнародної академічної мобільності та спільних міжнародних проєктів, передбачивши укладання профільних угод та визначення відповідального координатора на рівні ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

НПП до початку нового навчального року, доцільно продовжити практику удосконалення критеріїв оцінювання результатів навчання у силабусах та розширити використання прикладних кейсів оцінювання для підвищення їх практичної орієнтованості. Також варто розглянути можливість впровадження регулярного зворотного зв'язку від здобувачів щодо зрозумілості процедур оцінювання.

Критерій 6. Людські ресурси

Адміністрації НУ «Запорізька політехніка», до початку нового навчального року, доцільно інституціоналізувати участь роботодавців у реалізації ОП шляхом створення постійно діючих механізмів їх залучення до освітнього процесу (спільні заняття, участь в оцінюванні результатів навчання, розробленні ОК). Також варто впровадити регулярний моніторинг задоволеності здобувачів рівнем участі професіоналів-практиків саме в межах цієї ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Адміністрації НУ «Запорізька політехніка», до початку нового навчального року, для забезпечення повноцінного доступу осіб з особливими освітніми потребами рекомендується облаштувати безбар'єрний доступ у всіх приміщеннях, включно з укриттями, що дозволить маломобільним здобувачам повноцінно користуватися усіма елементами освітнього середовища та досягати очікуваних результатів навчання.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

До початку нового навчального року, адміністрації НУ «Запорізька політехніка»: 1. Рекомендується деталізувати оприлюднення результатів опитувань здобувачів, зокрема за курсами та рівнями навчання, щоб забезпечити прозорість та можливість цілеспрямованого вдосконалення ОП. 2. Необхідно вдосконалити внутрішні процедури контролю та оцінювання якості ОП, зокрема забезпечити системне тематичне наповнення дисциплін для формування фахової компетентності СК4 та підготовки до викладацької діяльності.

Критерій 9. Прозорість та публічність

ГЕР рекомендує адміністрації НУ "Запорізька політехніка", до початку нового навчального року, забезпечити уніфіковане та системне представлення інформації на вебсайті університету, усунути дублювання контенту між різними версіями сайту та впровадити єдину структуровану навігацію для зручного доступу здобувачів та інших заінтересованих сторін до матеріалів ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ГЕР G III ID 4932.xlsx</i>	AEDydCSKNW/nBBuXqReMXiIOzTsAXBezKlmbw/o pqzk=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні

ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ПОГРЕБНЯК АНДРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ